

อั่งเปา หรือแต๊ะเอีย มุสลิมรับได้หรือไม่?

นำเสนอเมื่อ : 10 ต.ค. 2552

ด้วยมุสลิมต้องอยู่ร่วมกับผู้คนทั่วไปทั้งต่างศาสนา และต่างวัฒนธรรม จนบางครั้งมุสลิมเองก็แยกแยะไม่ออกว่า วัฒนธรรม หรือประเพณีของคนต่างศาสนาที่ปะปนอยู่กับสังคมมุสลิมนั้น ศาสนาอนุญาตให้เขารวม หรือมีส่วนร่วมกิจกรรมของพวกเขาเล็กน้อยแค่ไหน เพียงใด? คงปฏิเสธไม่ได้ว่า มุสลิมต้องร่วมทำธุรกิจกับคนต่างศาสนา, มุสลิมเป็นลูกจ้าง หรือเป็นพนักงานของคนต่างศาสนา เมื่อเป็นเช่นนั้น คำถามที่มักจะถูกถามบ่อยๆ คือ ทำอย่างนั้น ทำอย่างนี้ได้หรือไม่? อิสลามหุกมว่าอย่างไร? ยิ่งช่วงนี้เป็นช่วงตรุษจีน เป็นวันขึ้นปีใหม่ของพี่น้องชาวจีน คำถามหนึ่งจึงหลีกเลี่ยงไม่ตอบไม่ได้คือ มุสลิมจะรับของอั่งเปา หรือของแต๊ะเอียได้หรือไม่? ผู้เขียนจึงขออธิบายความหมาย และที่มาที่ไปของคำว่า “อั่งเปา” หรือ “แต๊ะเอีย” เสียก่อน จากนั้น คอยระบุว่าอิสลามอนุญาตให้มุสลิมรับของอั่งเปา หรือของแต๊ะเอียได้หรือไม่?

อั่งเปา หรือแต๊ะเอีย มุสลิมรับได้หรือไม่?

ด้วยมุสลิมต้องอยู่ร่วมกับผู้คนทั่วไปทั้งต่างศาสนา และต่างวัฒนธรรม จนบางครั้งมุสลิมเองก็แยกแยะไม่ออกว่า วัฒนธรรม หรือประเพณีของคนต่างศาสนาที่ปะปนอยู่กับสังคมมุสลิมนั้น ศาสนาอนุญาตให้เขารวม หรือมีส่วนร่วมกิจกรรมของพวกเขาเล็กน้อยแค่ไหน เพียงใด? คงปฏิเสธไม่ได้ว่า มุสลิมต้องร่วมทำธุรกิจกับคนต่างศาสนา, มุสลิมเป็นลูกจ้าง หรือเป็นพนักงานของคนต่างศาสนา เมื่อเป็นเช่นนั้น คำถามที่มักจะถูกถามบ่อยๆ คือ ทำอย่างนั้น ทำอย่างนี้ได้หรือไม่? อิสลามหุกมว่าอย่างไร? ยิ่งช่วงนี้เป็นช่วงตรุษจีน เป็นวันขึ้นปีใหม่ของพี่น้องชาวจีน คำถามหนึ่งจึงหลีกเลี่ยงไม่ตอบไม่ได้คือ มุสลิมจะรับของอั่งเปา หรือของแต๊ะเอียได้หรือไม่? ผู้เขียนจึงขออธิบายความหมาย และที่มาที่ไปของคำว่า “อั่งเปา” หรือ “แต๊ะเอีย” เสียก่อน จากนั้น คอยระบุว่าอิสลามอนุญาตให้มุสลิมรับของอั่งเปา หรือของแต๊ะเอียได้หรือไม่?

ความหมายของคำว่า “อั่งเปา”

อั่งเปา เป็น ของขวัญ ในทุกเทศกาล ทุกโอกาส ทุกสถานการณ์

ในงานมงคลแสดงความยินดี และแม้แต่ช่วงชีวิตประสพกับโชคไม่ดี
อั่งเปายังเป็นเคล็ดที่ให้เพื่อเป็นเครื่องแสดงว่าชีวิตแต่ต่อไปจะได้พ้นจากความทุกข์
และพบกับเรื่องอันเป็นมงคล ไม่ว่าจะเป็นการเฉลิมฉลอง การให้กำลังใจ
การปลอบประโลม การแสดงความขอบคุณ การชดเชยการให้รางวัล
การช่วยเหลือพ้นจากเคราะห์กรรม การให้อั่งเปา เป็นการแสดงน้ำใจที่ชัดเจน
และเป็นประโยชน์นำไปใช้สอยได้อย่างทันท่วงที

การให้อั่งเปา พ้นจากเดือน 12 ตามปฏิทินจันทรคติจีน
เทศกาลสำคัญที่สุดในชีวิตของชาวจีนก็มาถึง คือ "วันตรุษจีน"
วันขึ้นปีใหม่ ที่แท้จริงของชาวจีนทั่วโลก
นอกจากเป็นสัญลักษณ์ถึงการเริ่มต้นชีวิตอีกขวบปีแล้ว
ตรุษจีนยังหมายถึงการมาถึงของฤดูใบไม้ผลิอันสดชื่นงดงาม
ความรื่นเริงบันเทิงใจ "อั่งเปา" ของแดงบรรจุธนบัตรเป็นของขวัญ
ในการเริ่มต้นชีวิตในขวบปีใหม่และการพักผ่อนอันเบิกบานติดต่อกันนานหลาย
ๆ วัน

อั่งเปา จึงหมายถึง ห่อหรือซองแดง
เหตุผลที่ใส่สีแดงน่าจะสืบเนื่องมาจากพิธีกรรมต่างๆ
ทางศาสนาและความเชื่อตั้งแต่สมัยโบราณที่ว่าสีแดงเป็นสัญลักษณ์ของความ
เป็นมงคลยินดี
นอกจากนั้นสีแดงยังเป็นสัญลักษณ์ของพลังอำนาจที่จะขจัดปัดเป่าสิ่งไม่เป็นม
งคลทั้งหลายด้วย

ก่อนการใช้ อั่งเปา อย่างเป็นทางการนั้น ชาวจีนใช้ แถบแดง
เป็นตัวแทนแห่งความเป็นมงคลและขจัดปัดเป่าสิ่งที่ไม่เป็นมงคล

การให้อั่งเปา เป็นสินน้ำใจ ประเพณีจีนโบราณจึงมักให้อั่งเปา เป็น
ของขวัญ แก่คนรับใช้ที่ญาติมิตรให้มา ของขวัญ มามอบให้ เรียกว่า "ลี" หรือ
"จิงเสอ" ซึ่งหมายถึง อาศัยแรงงาน หรือไหว้วานด้วยความนับถือ

อั่งเปา คือ เงินโบนัส
ที่เถ้าแก่หรือเจ้าของกิจการมอบให้พนักงานในช่วงเทศกาลตรุษจีน
และที่พิเศษคือ ในวันเปิดงานวันแรกของปีหลังวันหยุดในช่วงเทศกาลตรุษจีน
พนักงานจะได้รับอั่งเปาเป็นของขวัญ กำลั้งใจในการเริ่มต้นทำงานในขวบปีใหม่

อั่งเปา ในงานแต่งงาน เป็น ของขวัญ ในแทบจะทุกขั้นตอน
เงินคาลินสอดนั้นจะใส่ไว้ในซองหรือ ผาสีแดง ขนมหิวต่างๆ ยอมเป็นสีแดง

เมื่อเจ้าบ่าว เจ้าสาวยกน้ำชาคารวะ ญาติก็จะให้ทองหรือซองอั้งเปาเป็น
ของขวัญ ในการเริ่มชีวิตคู่ (อ้างอิงจาก
<http://www.fourbears2002.com/-eoae/i-cn-cn-aaa-o-in-a-o-2.html>)

บางตำราอธิบายคำว่า “อั้งเปา” ไว้ว่าดังนี้

อั้งเปา เป็นภาษาจีน

คำ อั้ง แปลว่า สีแดง

คำ เปา แปลว่า ซอง ห่อ

อั้งเปา จึงแปลว่า ซองสีแดง แต่ความหมายของอั้งเปาอยู่ที่
ซองในซองสีแดง ซึ่งหมายถึง เงิน หรือ ธนบัตร หรือ
เช็คแลกเงินที่อยู่ในซองนั้นมากกว่า

อั้งเปา คือ เงินพิเศษที่นายจ้างหรือผู้ใหญ่มอบให้ลูกจ้างหรือผู้น้อย
นอกเหนือจากเงินเดือนที่ได้รับปกติ โดยปกติจะมอบให้ตอนสิ้นปี
หรือเทศกาลตรุษจีน นั่นคือเงินแต่ะเอี้ยนนั่นเอง
เพราะเหตุที่มอบให้ในวาระที่เป็นมงคล ชาวจีนเชื่อว่าสีแดงคือสีมงคล
ซองที่ใส่เงินจึงมีสีแดง

นอกจากนี้ เมื่อถึงวันตรุษจีนคนไทยเชื้อสายจีนในปัจจุบัน
ยังมอบเงินพิเศษแด่บิดามารดาหรือญาติผู้ใหญ่ใกล้ชิดโดยใส่เงินในซองสีแดงเช
นเดียวกัน ซึ่งเป็นการแสดงความกตัญญูกตเวทิตอบุพพการี สำหรับบิดามารดา
ญาติผู้ใหญ่ (ผู้รับ) ที่ไม่เดือดร้อนเรื่องการเงิน จะไม่รับเงินไว้ทั้งหมด
จะคืนเงินบางส่วนมายังลูกหลานผู้ใหญ่ โดยเชื่อว่า จะเป็นเงินกนถุง
เงินนำโชคสำหรับทำทุน

(อ้างอิงจาก

<http://www.sbuyzone.com/board/index.php?showtopic=2399>)

ความหมายของคำว่า แต่ะเอี้ยน

แต่ะ แปลว่า ทับ หรือ กด

เอี้ยน แปลว่า เหว

แต่ะเอีย แปลว่า ของที่มากดหรือทับเอา

ในสมัยโบราณ เงินตราที่จับจ่ายใช้สอยกันนั้นใช้วัสดุเป็นโลหะ และสวนใหญ่ชุดเสื้อผ้าของชาวจีนไม่มีกระเป๋ามากเหมือนสมัยปัจจุบัน การนำเงินตราติดตัวไปจึงบรรจุไว้ในกระเป๋าค่อยๆทำด้วยผ้าหรือหนังผูกรอบบั้นเอวที่คนไทยเราเรียกว่า “ไถ” ดังนั้น เมื่อได้รับและนำเงินติดตัวมากขึ้นเท่าใด น้ำหนักของเงินตราที่บรรจุไว้ในไถจะกดทับบริเวณเอวมากยิ่งขึ้นเท่านั้น

เงินที่ได้รับในวันตรุษจีนนี้ จึงเรียกว่า เงินแต่ะเอีย และถือว่าเป็นโชคลาภอย่างหนึ่งซึ่งคนจีนรวมทั้งคนไทยเชื้อสายจีนได้ตั้งความปรารถนาจิตใจจดจ่อที่จะได้รับในวันตรุษจีน

(อ้างอิงจาก

<http://www.sbuyzone.com/board/index.php?showtopic=2399>)

เมื่อผู้อ่านรับทราบถึงที่มาที่ไป หรือเป้าหมายของ “อั่งเปา” และ “แต่ะเอีย” แล้ว ถ้าเช่นนั้น ด้วยข้อมูลข้างต้น ตกลงมุสลิมรับชองอั่งเปา หรือชองแต่ะเอียได้หรือไม่?

คำตอบ ผู้เขียนขออธิบายทีละประเด็นดังนี้

ประเด็นแรก ชองอั่งเปา มีที่มาจากความเชื่อของชาวจีน กล่าวคือ ชองอั่งเปาจะต้องเป็นชองสีแดงเท่านั้น

เพราะสีแดงเป็นสัญลักษณ์ของความป็นมงคลยินดี นอกจากนั้นสีแดงยังเป็นสัญลักษณ์ของพลังอำนาจที่จะขจัดปัดเป่าสิ่งไม่เป็นมงคลทั้งหลายด้วย ก่อนการไหว้ อั่งเปา อย่างเป็นทางการนั้น ชาวจีนไหว้ แถบแดงเป็นตัวแทนแห่งความป็นมงคลและขจัดปัดเป่าสิ่งที่ไม่เป็นมงคล ฉะนั้นชองอั่งเปาจึงไม่อนุญาตให้ใช้สีอื่นนอกจากสีแดงเท่านั้น ด้วยเหตุผลความเชื่อข้างต้นขัดแย้งกับอิสลาม

เพราะอิสลามสอนถึงความจำเริญมาจากพระองค์อัลลอฮ์ หรือสิ่งที่พระองค์ทรงระบุเท่านั้น ส่วนเรื่องสีแดงเป็นสีแห่งความสิริมงคล หรือเป็นสีแห่งการขจัดปัดเป่าสิ่งอัปมงคล

ทัศนะของอิสลามไม่มีความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องสีต่างๆ และไม่เชื่ออีกว่าสีต่างๆ จะกำหนดโชคชะตาชีวิตของมนุษย์

และอิสลามก็ไม่มีความเชื่ออีกเช่นกันว่าสีต่างๆ จะกำหนดความจำเริญ หรือกำหนดความอัปมงคลในชีวิตประจำวันของมนุษย์เหมือนกัน

ประการที่สอง ชาวจีนมีความเชื่อว่า "อั่งเปา ซองแดงบรรจุนับตรเป็นของขวัญ

ในการเริ่มต้นชีวิตในขวบปีใหม่และการพักผ่อนอันเบิกบานติดต่อกันนานหลาย ๆ วัน" ยิ่งประเด็นนี้ไม่ต้องพูดถึง มุสลิมไม่มีความเชื่อเช่นนั้นอยู่แล้ว เพราะอิสลามมิได้ระบุว่า การเริ่มต้นชีวิตใหม่ต้องรอให้ถึงสิ้นปีถึงแม้ว่าจะเป็นสิ้นเดือนซุลหิจญะฮ์ ซึ่งเป็นเดือนสุดท้ายของปฏิทินอิสลามก็ตาม

ประการที่สาม เงินที่ได้รับในวันตรุษจีนนี้จึงเรียกว่า เงินแต๊ะเอีย และถือว่าเป็นโชคลาภอย่างหนึ่งซึ่งคนจีนรวมทั้งคนไทยเชื้อสายจีนได้ตั้งความปรารถนาจิตใจจดจ่อที่จะได้รับในวันตรุษจีน ฉะนั้นซองที่เรียกว่า เงิน (หรือซอง) แต๊ะเอียก็ถือว่าเป็นโชคลาภอย่างหนึ่ง

ซึ่งโชคลาภทางด้านนี้เป็นความเชื่อของชาวจีน

ไม่เกี่ยวข้องกับอะไรกับมุสลิมเลยแม้แต่น้อย

เพราะมุสลิมถูกสอนให้เชื่อในความจำเริญ (หรือบะเราะกะฮ์) นั้นมาจากพระเจ้า หรือสิ่งที่พระเจ้ากำหนดไว้เท่านั้น นวาสิ่งนั้นทำแล้วมีความจำเริญ สิ่งนั้นทำแล้วได้รับความเมตตา

ประการที่สี่ “เงินแต๊ะเอีย หรือ อั่งเปา ที่แปลว่าซองแดง เด็ก ๆ มักได้จากผู้ใหญ่ในครอบครัว

โดยหลายบ้านจะถือธรรมเนียมว่าให้กันเฉพาะคนในครอบครัวหรือสกุลเดียวกัน แล้วอาจจะขยายวงไปถึงคนรักใคร่กันเหมือนญาติ

โดยแต่โบราณเรียกเงินนี้ว่า ‘เงินเอียบส่วยจี้ เอียบ’ แปลว่า กด , อัด , ห้ามส่วย แปลว่า आय

เอียบส่วยจี้ เป็นดั่งหนึ่งเงินมงคลคุ้มครองชะตา ตามตำรา 100 ธรรมเนียมจีนโบราณ บอกว่า ดั่งเดิมนิยมให้กันในวันสิ้นปี ผู้ใหญ่จะเอาเหรียญทองแดง 100 อัน ร้อยด้วยด้ายแดงผูกเป็นพวงใหญ่เด็กในวันก่อนวันตรุษจีนหรือวันสิ้นปีนั่นเอง เรียกเงินพวกนี้ว่าเอียบส่วยจี้ โดยมีลูกเล่นเล็กๆ ว่า สวนที่แปลว่าอายนี้ พองเสียงกับคำว่า ส่วย ที่แปลว่าผี ปีศาจ และคำว่า ‘ช่วย เอียบส่วย’ หรือ ‘เอียบช่วย’ จึงแปลว่า ห้ามความช่วยหรือผี ปีศาจมาสู่

เงินร้อยด้ายแดงทั้งพวง นี้ ดั่งเดิมเด็ก ๆ คงห้อยไว้กับเชือกผูกเอว เกิดคำว่า ‘แต๊ะเอีย’ แปลว่า

ถวงเอวบางบ้านมีการวางส้มสีทองและลินจี้ไว้ที่หมอน แล้วให้เด็ก ๆ รับประทานก่อนนอนในคืนวันตรุษจีน เรียกผลไม้ว่า ‘เอียบส่วยกวย’

เพื่ออวยพรให้โชคดี ซึ่งคนจีนในไทยไม่ได้นำธรรมเนียมวางเอี้ยบส่วยก้วยไว้ที่หมอนใหญ่หลกหลานทาน แต่จะเป็นการนำสมสี่ทองหรือ ไต่กิก 4 ผลไปมอบให้แก่ผู้ใหญ่หรือญาติมิตรที่นับถือกันมากกว่า เรียกธรรมเนียมนี้ว่าไปเจีย

"ธรรมเนียมและความหมาย"

โดยมีเคล็ดธรรมเนียมว่า เมื่อเรารับส้ม 4 ผล ที่ห่อในผ้าเช็ดหน้า ก็ให้นำมาเปลี่ยน โดยนำสมของแขกออกมา 2 ใบ แล้วใส่สมของเราเข้าไปแทน 2 ใบ ผูกห่อผ้าเช็ดหน้าคืนแขกไป ดังนั้นสมสี่ทอง 4 ผลนี้ ก็จะมีสมของแขก 2 ใบ กับของเราอีก 2 ใบ ถือเป็นการนำโชคดีมามอบให้และแลกเปลี่ยนโชคกันด้วย

ส่วนเงินสิริมงคลนั้น เรียกว่า ‘เงินเอี้ยมเส่งจี’ หมายถึงเหรียญเงินที่พิชิตความไม่ดี คำเต็มๆ คือ ‘จับยี่แซเสี้ยวเอี้ยมเส่งจี’ เป็นเงินเหรียญรูป 12 ปี้นักซ์ตร สำหรับเป็นเครื่องรางคุ้มครองทุกดวงชะตาให้สันติสุขปลอดภัย

ต่อมาเงินเอี้ยบส่วยจี ที่เป็นเหรียญ 100 อันร้อยเชือกแดงก็ดี เป็นเงินเอี้ยมเส่งจี 12 นักซ์ตรก็ดี ก็พัฒนาเป็นการให้ธนบัตรใหม่ๆ ใส่ซองแดง เรียกว่า ‘เงินอังเปา’ หรือ ‘เงินแต๊ะเอี้ย’ สืบมาโดยคำหนึ่งว่าเงินเอี้ยมส่วยจีได้หายไป หากเคล็ดการให้ก็ยังคงเพื่ออวยพรนั่นเอง เพื่อให้เป็นสิริมงคลแก่ผู้รับว่า "อวยพรให้แข็งแรงเติบโตอายุยืน"

(อ้างอิงจาก <http://variety.teenee.com/world/1862.html>)

ด้วยข้อมูลข้างต้น กล่าวถึงที่มาที่ไปของคำว่า อังเปา และ แต๊ะเอี้ย คงไม่ต้องพูดอะไรไปมากกว่านี้ สรุปได้ว่า ไม่ว่าจะเงิน หรือซองจะเรียกว่า “อังเปา” หรือเรียกว่า “แต๊ะเอี้ย” ล้วนมาจากความเชื่อของชนชาวจีนทั้งสิ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ในฐานะที่เราเป็นมุสลิม จึงวายิบ (จำเป็น) จะต้องหลีกเลี่ยงกับแนวความเชื่อของตน เพราะพระองค์อัลลอฮ์ทรงตรัสไว้ว่า **كَلِمَاتُ دِينِكُمْ وَلِي دِينِكُمْ** ความว่า “สำหรับพวกท่าน คือศาสนาของพวกท่าน และสำหรับฉัน คือศาสนา (ของฉัน)” (สุเราะฮ์อัลกาฟิรูน อายะฮ์ที่ 6) ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนจึงเขียนบทความนี้เพื่อทำให้ผู้อ่านรู้ว่าแต่ละชนชาติต่างก็มีความเชื่อ,

มีศาสนาที่แตกต่างกันไป ชาวชาวจีนก็มีความเชื่อเป็นของตนเอง
มุสลิมก็มีความเชื่อเป็นของตนเอง ดังนั้น
การหยิบยกประวัติความเป็นมาของเงินอั้งเป่า และเงินแต๊ะเอีย
เพียงต้องการตอบคำถามที่ว่า ทำไมมุสลิมจึงรับเงินอั้งเป่า
หรือเงินแต๊ะเอียไม่ได้? และสาเหตุที่รับไม่ได้เพราะอะไร? เท่านั้น
ไม่ใช่เป็นบทความที่วิพากษ์วิจารณ์ความเชื่อของชาวจีนแต่อย่างใดทั้งสิ้น

อึ้ง โปรดอย่าลืมว่า แม้ว่าเงินอั้งเป่า หรือเงินแต๊ะเอียที่ใส่ซองให้นั้น<